

Bosna i Hercegovina
Agencija za rad i zapošljavanje
Bosne i Hercegovine
SARAJEVO

Bosnia and Herzegovina
Labor and Employment Agency of
Bosnia and Herzegovina
SARAJEVO

Босна и Херцеговина
Агенција за рад и запошљавање
Босне и Херцеговине
САРАЈЕВО

Bosnia and Herzegovina
Labor and Employment Agency of
Bosnia and Herzegovina
SARAJEVO

STATISTIČKI PREGLED STANJA TRŽIŠTA RADA U BOSNI I HERCEGOVINI

- januar-decembar 2017. godine-

Sarajevo, februar 2018.

1. UVOD

Broj registrovanih nezaposlenih lica u Bosni i Hercegovini nastavio se smanjivati i u 2017. godini. Blago povećanja ovog broja registrovano je jedino u januaru 0,3% i julu 0,1%.

U poređenju sa istim periodom prošle godine, broj nezaposlenih lica u svih dvanaest mjeseci 2017. godine, bilježio je, kao i prethodne tri godine, kontinuirano smanjenje.

Posmatrajući proteklih dvanaest mjeseci 2017. godine možemo konstatovati da je u periodu od januara do kraja decembra 2017. godine zabilježeno:

- smanjenje broja registrovanih nezaposlenih lica (ovaj broj se smanjio za 34.938 lica ili 6,8%),
- povećanje broja novoprijavljenih lica na evidencije nezaposlenih (ukupno za posmatrani period registrovano je povećanje od 1,8%),
- povećanje broja zaposlenih lica sa evidencija zavoda i službi zapošljavanja (u odnosu na isti period prošle godine ovaj broj je veći za 7.852 lica ili 5,9%),
- smanjenje broja prijavljenih potreba za zapošljavanjem radnika za 2,0%,
- povećanje broja lica kojima je prestao radni odnos,
- povećanje broja korisnika novčane naknade (u poređenju sa prosjekom za isti period u 2016. godini veći je za 535 ili 4,1%).

Broj zaposlenih lica u BiH u periodu januar-novembar 2017. godine bio je u porastu kako na mjesečnom, tako i pri godišnjem poređenju. Prosječan broj nezaposlenih lica u BiH u 2017. godini iznosio je 489.360 i manji je za 6,1% u poređenju sa istim periodom 2016. godine.

Ove promjene uticale su i na smanjenje stope nezaposlenosti koja je u decembru iznosila 38,7% i u odnosu na isti period 2016. godine manja je za 2,2 postotna poena.

2. Registrovana zaposlenost

Registrovana zaposlenost, nezaposlenost i stopa nezaposlenosti prema podacima Agencije za statistiku BiH - decembar 2017. godine¹

REGISTROVANA ZAPOSLENOST	- 753.202
REGISTROVANA NEZAPOSLENOST	- 475.084
STOPA REGISTROVANE NEZAPOSLENOSTI	- 38,7%

Tabela 1. Registrovana zaposlenost i nezaposlenost u BiH

	XII. 2017.		XI. 2017.		Indeksi XII. 2017. XI. 2017.	
	ukupno	žene	ukupno	žene	ukupno	žene
Ukupno zaposleni	753 202	315 514	754 817	315 706	99,8	99,9
Ukupno nezaposleni	475 084	257 218	475 549	258 035	99,9	99,7
Stopa registrovane nezaposlenosti, %	38,7	44,9	38,6	45,0		

Prema podacima Agencije za statistiku BiH, u **decembru 2017. godine, broj zaposlenih lica u BiH iznosio je 753.202**, a od toga je 315.514 žena. U odnosu na novembar 2017. godine broj zaposlenih lica se smanjio za 0,2%, a broj zaposlenih žena se takođe smanjio i to za 0,1%. **Stopa registrovane nezaposlenosti za decembar 2017. godine iznosila je 38,7%** i u odnosu na novembar 2017. godine povećala se za 0,1 postotni poen. Ako stopu registrovane nezaposlenosti uporedimo sa istim periodom prošle godine kada je iznosila 40,9%, uočljivo je njeno smanjenje za 2,2 postotna poena.

Tabela 2. Broj zaposlenih u pravnim licima u periodu I 2017.- XI 2017. godine u BiH			
	Ukupno zaposleni ²	Index u odnosu na prethodni mjesec	Index u odnosu na isti mjesec prethodne godine
I /2017	736.315	101,3	102,9
II /2017	734.359	99,7	102,6
III /2017	737.269	100,4	102,5
IV /2017	741.774	100,6	102,4
V /2017	744.041	100,3	102,6
VI /2017	748.923	100,7	102,5
VII /2017	749.336	100,1	102,5
VIII /2017	747.340	99,7	102,4
IX /2017	754.591	101,0	102,5
X /2017	754.020	99,9	103,6
XI /2017	754.817	100,1	103,7
XII /2017	753.202	99,8	103,6

¹ Agencija za statistiku BiH – Saopštenje broj 11 – Zaposleni po djelatnostima u novembru 2017. (privremeni podatak)

² Izvor: Agencija za statistiku BiH

Broj zaposlenih u Bosni i Hercegovini u periodu januar-decembar 2017. godine bio je u porastu u odnosu na isti period 2016. godine i to za 2,8%. Najveći rast zaposlenosti u proteklom periodu zabilježen je u sektorima: ostale uslužne djelatnosti; umjetnost, zabava i rekreacija; pružanja smještaja, te priprema i usluživanje hrane; prerađivačke industrije i administrativnih i pomoćnih uslužnih djelatnosti. U periodu januar-decembar 2017. godine broj zaposlenih u sektoru ostale uslužne djelatnosti **bio je veći za 13,3%**, u sektoru umjetnost, zabava i rekreacija **za 8,3%**, u sektoru pružanja smještaja, te pripreme i usluživanje hrane **za 7,2%**, u sektoru prerađivačke industrije **za 5,6%** a u sektoru administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti **za 5,2%** u odnosu na isti period 2016. godine. Najveće smanjenje broja zaposlenih lica u istom periodu zabilježeno je u sektorima poslovanje nekretninama 6,4%, stručne, naučne i tehničke djelatnosti 3,2%, i vađenja ruda i kamena 0,2%.

3. Registrovana nezaposlenost

- Registrovana nezaposlenost u decembru 2017. godine je 475.084 lica

Prema podacima zavoda i službi zapošljavanja u Bosni i Hercegovini sa 31.12.2017. godine na evidencijama je prijavljeno 475.084 nezaposlena lica, što u odnosu na 30.11.2017. godine predstavlja smanjenje za 465 lica ili 0,10%. Od ukupnog broja lica koja traže zaposlenje, njih 257.218 ili 54,14% su žene.

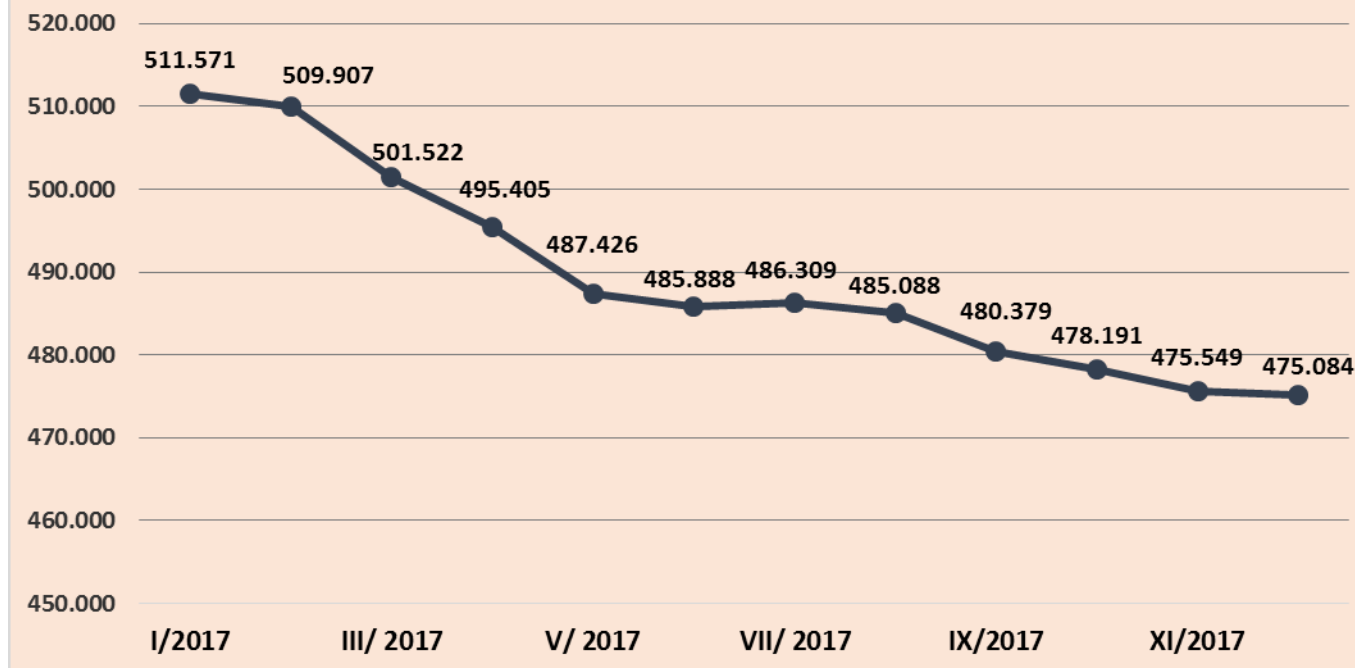
Tabela 3. Registrovana nezaposlenost - BiH / entiteti –decembar 2017. godine				
	Bosna i Hercegovina	Federacija BiH	Republika Srpska	Brčko -Distrikt BiH
Registrovana nezaposlenost - 31.12.2017.	475.084	349.699	114.364	11.021
Registrovana nezaposlenost - 30.11.2017.	475.549	349.226	115.347	10.976
Registrovana nezaposlenost - 31.12.2016.	510.022	372.207	125.906	11.909
Indeks 31.12.2017./ 30.11.2017.	99,90	100,14	99,15	100,41
Indeks 31.12.2017./ 31.12.2016.	93,15	93,95	90,83	92,54

Izvor: Federalni zavod za zapošljavanje, Zavod za zapošljavanje Republike Srpske i Zavod za zapošljavanje Brčko Distrikta BiH

U Federaciji BiH nezaposlenost se u odnosu na novembar 2017. godine povećala za **473 lica ili 0,14%**, u Republici Srpskoj se smanjila za **983 lica ili 0,85%**, a u Brčko Distriktu BiH broj registrovanih nezaposlenih lica se povećao za **45 lica ili 0,41%**.

U odnosu na isti period prošle godine, broj registrovanih nezaposlenih lica u BiH je manji za 34.938 ili 6,85%. Poredeći stanje u entitetima i Brčko Distriktu BiH sa decembrom 2016. godine, broj registrovanih nezaposlenih lica u Federaciji BiH je **smanjen za 22.508 ili 6,05%**, u Republici Srpskoj **manji je za 11.542 ili 9,17%**, dok je u Brčko Distriktu BiH **taj broj smanjen za 888 lica ili 7,46%**.

KRETANJE REGISTROVANE NEZAPOSLENOSTI U BIH U PERIODU I 2017.-XII 2017. GODINE

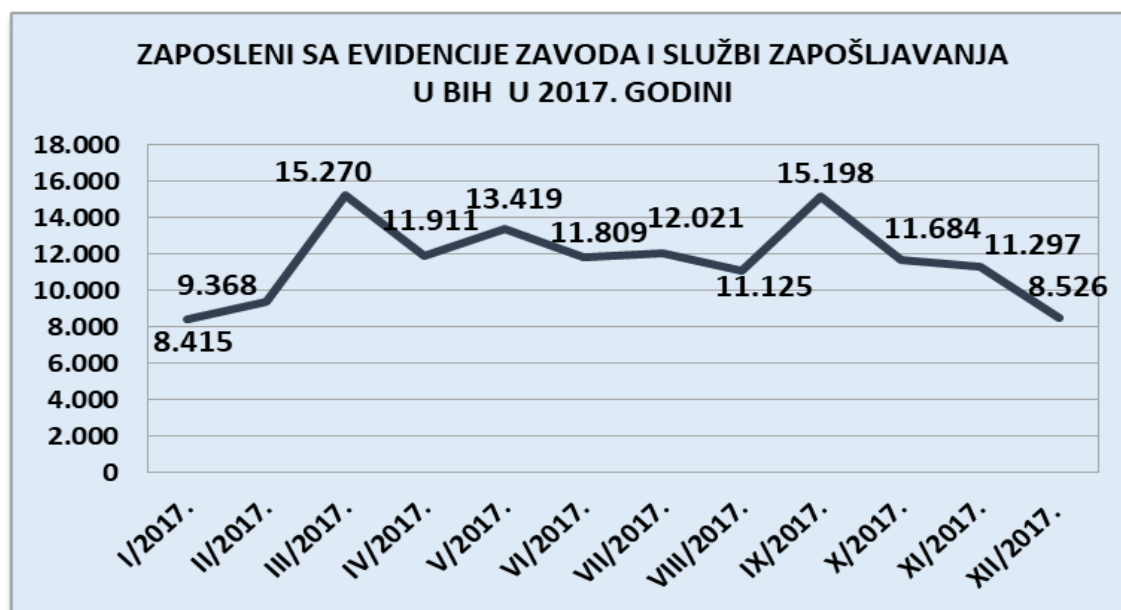
- Ulasci i izlasci iz registrovane nezaposlenosti

Novoprijavljenih lica u periodu januar-decembar 2017. godine ukupno je bilo 182.843 i u odnosu na isti period 2016. godine ovaj broj je veći za 3.229 ili 1,8%. Od ukupnog broja registrovanih nezaposlenih lica **u decembru 2017. godine, novoprijavljenih lica koja traže posao bilo je 15.116** što je za 53 ili 0,3% manje nego u novembru 2017. godine, odnosno za 746 ili 5,2% više u odnosu na decembar 2016. godine. U strukturi registrovanih nezaposlenih, **lica koja prvi put traže zaposlenje** učestvuju sa **41,2%**. Ukupan broj lica koja prvi puta traže zaposlenje **za mjesec decembar 2017. godine je 195.684 lica** i manji je za 20.724 ili 9,6% u odnosu na decembar 2016. godine. Pored kategorije lica koja prvi put traže zaposlenje, na evidencije se prijavljuju i lica koja su bila zaposlena i njihovo učešće u ukupnom broju lica koja traže zaposlenje iznosi 58,8%.

Od ukupnog broja brisanih sa evidencije zavoda za zapošljavanje u 2017. godini (218.397) više od polovine, odnosno 64,1% brisano je radi zapošljavanja (140.043).

U decembru 2017. godine posredstvom zavoda i službi zapošljavanja u BiH zaposleno je 8.526 lica sa evidencije nezaposlenih što je za 2.771 lice ili 24,5% manje u odnosu na novembar 2017. godine, odnosno za 106 lica ili 1,3% više u odnosu na decembar 2016. godine.

Realizacija programa u okviru aktivnih mjera zapošljavanja odvija se u dosta složenim uslovima, međutim u proteklom periodu registrovano je **povećanje broja lica zaposlenih sa evidencija zavoda i službi zapošljavanja. U periodu januar-decembar 2017. godine ukupno je registrovano 140.043 lica zaposlena sa evidencija zavoda i službi zapošljavanja, što je za 7.852 lica ili 5,9% više nego u istom periodu prošle godine.**

Na evidencije zavoda i službi zapošljavanja u BiH u periodu januar–decembar 2017. godine prijavilo se **116.465 lica** kojima je prestao radni odnos i taj broj je povećan u odnosu na isti period 2016. godine za 7,9%.

U decembru 2017. godine **registrovano je 10.249 lica kojima je prestao radni odnos, što je za 443 ili 4,5% više u odnosu na prošli mjesec, dok je u odnosu na decembar 2016. godine taj broj veći za 542 ili 5,6%.** Ovo je ukupan broj i odnosi se na prestanak radnog odnosa po različitim osnovama koje uključuju otpuštanja po osnovu stečaja i likvidacije preduzeća, tehnološkog ili organizacionog viška, prestanka rada poslodavca, prestanka ugovora na određeno vrijeme, sporazumnog raskida, povrede radne obaveze i drugih razloga.

Tabela 4. – Broj lica sa evidencija zavoda i službi zapošljavanja u BiH kojima je prestao radni odnos u periodu januar - decembar 2017. godine

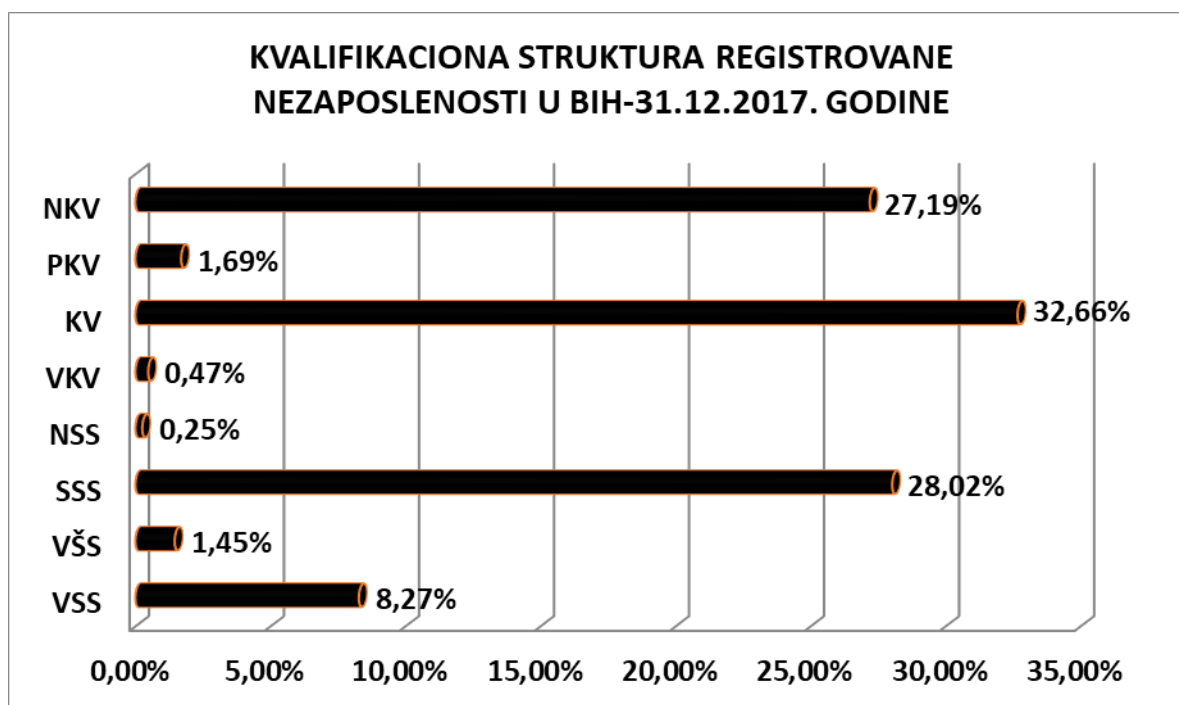
Ukupno	2017.											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
116.465	12.067	9.003	8.442	7.989	8.390	8.623	10.358	10.773	10.314	10.451	9.806	10.249

Izvor: Federalni zavod za zapošljavanje, Zavod za zapošljavanje Republike Srpske i Zavod za zapošljavanje Brčko Distrikta BiH

-Kvalifikaciona struktura nezaposlenih lica

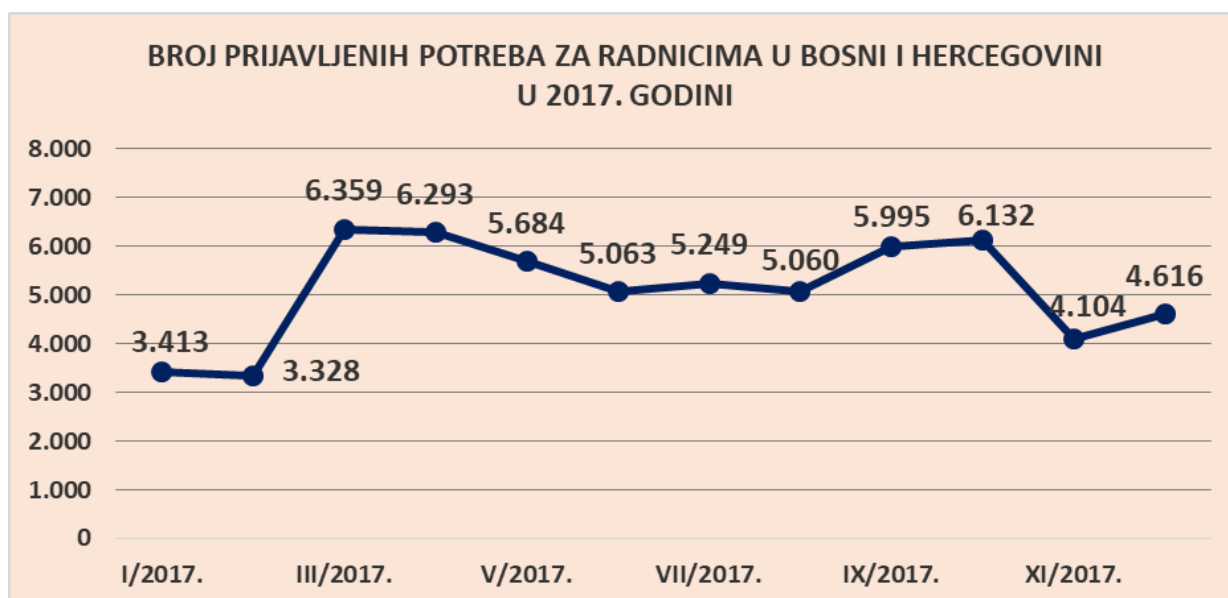
U strukturi lica koja traže, zaključno sa 31.12.2017. godine, NKV radnika je 129.175 ili 27,19%, PKV 8.025 ili 1,69%, KV 155.170 ili 32,66%, VKV 2.220 ili 0,47%, NSS 1.211 ili 0,25%, SSS 133.114 ili 28,02%, VŠS 6.873 ili 1,45% i VSS 39.296 ili 8,27%.

Najveći broj evidentirane nezaposlenosti čine lica sa trećim stepenom obrazovanja KV radnici 32,66%, te radnici sa SSS 28,02%.

- Broj prijavljenih potreba za radnicima

U Bosni i Hercegovini u periodu januar – decembar 2017. godine **poslodavci su zavodima i službama zapošljavanja prijavili ukupno 61.296 potreba za zapošljavanjem novih radnika**. Ovaj broj je manji u odnosu na isti period prošle godine za 1.232 ili 2,0%.

- Materijalno-pravna zaštita nezaposlenih

U skladu sa važećim zakonskim propisima, u decembru 2017. godine novčanu naknadu koristilo je **13.229 lica** ili **2,8% od ukupnog broja registrovanih nezaposlenih lica**. U istom periodu 2016. godine novčanu naknadu koristilo je **13.056 lica**, što ukazuje da se ovaj broj povećao za 173 lica ili 1,3%.

Pravo na zdravstvenu zaštitu ostvarilo je 396.737 lica ili 83,5% od ukupno registrovane nezaposlenosti u BiH.

4. Anketa o radnoj snazi³

- Registrovana zaposlenost, nezaposlenost i stopa nezaposlenosti prema podacima iz Ankete o radnoj snazi za 2017. godinu

ZAPOSLENA LICA - 815.659

NEZAPOSLENA LICA - 210.678

ANKETNA STOPA NEZAPOSLENOSTI - 20,5%

Tabela 4. Zaposlenost i nezaposlenost u BiH prema podacima iz Ankete o radnoj snazi

	2017.		2016.		Indeksi <u>2017.</u> <u>2016.</u>	
	ukupno	žene	ukupno	žene	ukupno	žene
Zaposleni	815 659	306 779	801 000	288 000	101,8	106,5
Nezaposleni	210 678	92 334	273 000	124 000	77,2	74,5
Stopa anketne nezaposlenosti, %	20,5	23,1	25,4	30,0		

Kako bi dobili međunarodno uporedive podatke o tržištu rada, Agencija za statistiku BiH, Federalni zavod za statistiku i Republički zavod za statistiku Republike Srpske su od 2006. godine počele sa redovnim provođenjem Ankete o radnoj snazi na godišnjem nivou, koja je zasnovana na standardima MOR-a i EUROSTAT-a.

Prema rezultatima Ankete o radnoj snazi za 2017. godinu⁴, u BiH radnu snagu (ekonomski aktivno stanovništvo) je činilo 1.026.337 lica, dok je broj neaktivnih iznosio 1.380.994 lica. U okviru radne snage **zaposlenih je bilo 815.659 i 210.678 nezaposlenih lica.**

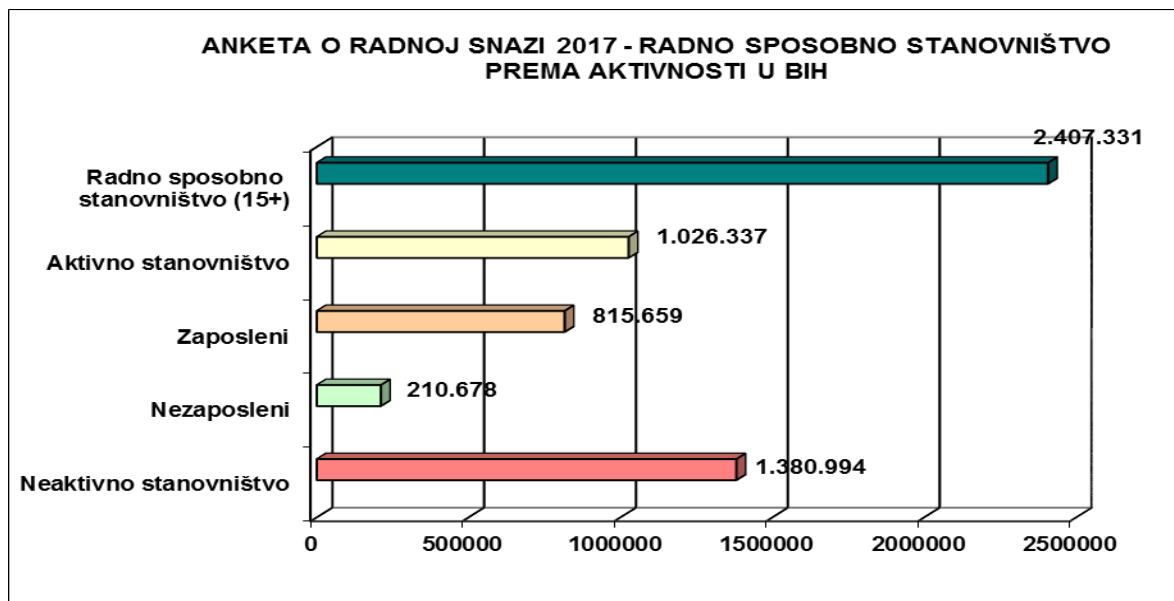
Broj zaposlenih lica veći je za 1,8% u odnosu na 2016. godinu, dok se broj nezaposlenih lica smanjio za 22,8%.

Anketna stopa nezaposlenosti je značajno manja od registrovane i na nivou BiH za 2017. godinu iznosila je 20,5%. U odnosu na 2016. godinu manja je za 4,9 postotnih poena. Stopa nezaposlenosti bila je najviša među mladima starosti od 15 do 24 godine i iznosila je 45,8%. Stopa nezaposlenosti mladih od 15 do 24 godine se smanjila u odnosu na 2016. godinu (54,3%) za 8,5 postotnih poena.

Broj aktivnih i neaktivnih lica koji čine radno sposobno stanovništvo se smanjio u odnosu na 2016. godinu za 3,3%. Radna snaga – aktivno stanovništvo smanjila se za 4,4%. Broj zaposlenih lica veći je za 1,8%, dok se broj nezaposlenih lica smanjio za 22,8% u odnosu na 2016. godinu.

³ Izvor: Agencija za statistiku BiH – Anketa o radnoj snazi, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017.

⁴ Izvor: Agencija za statistiku BiH, Anketa o radnoj snazi 2017.

Stopa zaposlenosti veća je u odnosu na 2016. godinu za 1,7% i u 2017. godini je 33,9%.

Tabela 2. Anкета o radnoj snazi – mjere aktivnosti stanovništva u BiH i entitetima (%)					
		BiH	Federacija BiH	Republika Srpska	Brčko Distrikt BiH
Stopa aktivnosti (%)	2006.	43,1	43,1	43,3	37,6
	2007.	43,9	42,3	47,0	39,0
	2008.	43,9	42,4	47,0	36,8
	2009.	43,6	41,6	47,4	38,1
	2010.	44,6	42,9	47,9	40,6
	2011.	44,0	42,1	47,8	37,4
	2012.	44,0	42,4	47,4	36,7
	2013.	43,6	41,8	47,4	36,7
	2014.	43,7	42,1	47,0	37,0
	2015.	44,1	42,6	47,1	39,6
	2016.	43,1	41,0	47,2	40,6
	2017.	42,6	40,2	47,2	38,5
Stopa zaposlenosti (%)	2006.	29,7	29,1	30,9	23,7
	2007.	31,2	29,2	35,1	23,4
	2008.	33,6	31,8	37,3	25,1
	2009.	33,1	30,9	37,2	27,0
	2010.	32,5	30,4	36,6	25,8
	2011.	31,9	29,8	36,1	22,9
	2012.	31,7	30,0	35,3	24,8
	2013.	31,6	30,3	34,6	23,7
	2014.	31,7	30,2	34,9	23,9
	2015.	31,9	30,2	35,2	27,6
	2016.	32,2	30,5	35,5	27,2
	2017.	33,9	32,2	37,3	28,1
Stopa nezaposlenosti (%)	2006.	31,1	32,4	28,5	37,1
	2007.	29,0	31,1	25,2	40,0
	2008.	23,4	25,0	20,5	31,9
	2009.	24,1	25,7	21,4	29,2
	2010.	27,2	29,1	23,6	36,4
	2011.	27,6	29,2	24,5	39,0
	2012.	28,0	29,4	25,6	32,5
	2013.	27,5	27,6	27,0	35,5
	2014.	27,5	28,4	25,7	35,4
	2015.	27,7	29,1	25,2	30,3
	2016.	25,4	25,6	24,8	33,1
	2017.	20,5	20,0	21,0	26,9

Prema ovoj Anketi, polna struktura nezaposlenih je: 56,2% muškaraca i 43,8% žena.

Obrazovna struktura nezaposlenosti pokazuje da najveći udio 73,4% čine lica sa završenom srednjom školom, 14,6% su lica sa osnovnim obrazovanjem i niže, dok je 11,9% završilo višu školu, fakultet, akademiju, magisterij ili doktorat.